

Kokeen kokonaispistemäärä on 18. Kunkin tehtävän kokonaispistemäärä on 6.

Vastaa **KOLMEEN** seuraavista:

1. Määrittele **lyhyesti** seuraavat käsitteet (annan mahdollisuuksien mukaan esimerkkejä):

- a) reformaatio
- b) nationalismi
- c) populaarikulttuuri
- d) noitavainot
- e) sosialismi
- f) porvaristo

2. Länsimaista historiaa on perinteisesti hahmotettu erilaisten muutosten, murrosten ja aikakausien avulla. Keskiajan ja renessanssin välistä murrosta on pidetty hyvänä esimerkkinä tästä. Mutta onko sittenkään perusteltua erottaa keskiaika ja renessanssi toisistaan? Esittele keskiajan ja renessanssin aikakauden maailmankuvaa ja pohdi, miksi toisaalta on ja toisaalta ei ole perusteltua erottaa näitä kahta aikakautta toisistaan.

3. Ohessa on ote ateenalaisen historioitsija Thukydideen (noin 460-400 eKr.) teoksesta Peloponnesolaissota.

- a) Mitä antiikin Kreikan kulttuurin yleisiä piirteitä tekstistä löytyy? (2p)
- b) Vertaile antiikin Kreikan ja Rooman kulttuureita. Mitä yhdistäviä ja erottavia piirteitä niistä on löydettävissä? (4p)

"Olemme myös pitäneet monin tavoin huolta henkisestä rentoutumisesta työn lomassa. Me vietämme kilpaleikkejä ja uhrijuhlia säännöllisesti pitkin vuotta ja kalustamme kotimme aistikkaasti ja hienosti, ja tästä koituva ilo karkottaa luotamme mielipiahan. Kaupunkimme on niin suuri, että meille tulee tuotteita kaikkialta maailmasta, ja meillä on onni saada nauttia kotonamme muiden maiden tuotteita yhtä turvallisesti kuin oman maaperän hyviä hedelmiä. - - Me rakastamme kauneutta kohtuuden rajoissa, ja viisautta olematta silti veltoja. - - Lyhyesti sanoen; koko kaupunkimme on Kreikan sivistyskeskus, ja minusta näyttää, että jokainen kansalaisemme voi kauniisti ja monipuolisesti kehittyä itsenäiseksi persoonallisuudeksi - -. Olemme monin tavoin osoittaneet mahtiamme, eikä siltä suinkaan puutu todistajia, ja siitä syystä me saamme sekä nykyisenä että tulevana aikana osaksemme ihalua."

4. Taiteen on väitetty aina heijastavan omaa aikaansa. Arvio esimerkkien avulla, kuinka hyvin väite pitää paikkaansa. Voit käyttää alta löytyviä kuvia vastauksesi tukena.

5. Löydät alta katkelman Jean-Jacques Rousseau'n ja Charles Darwinin teksteistä.

- Mitä ajatusuuntauksia dokumentit edustavat? (2p)
- Millä tavalla kyseiset ajatusuuntaukset muokkasivat eurooppalaista maailmankuvaa? (4p)

"Ylimmän haltija on velvollinen hallitsemaan käyttämällä vakiintuneita ja pysyviä lakeja, jotka ovat julkisia ja kansan tiedossa. Hän ei saa hallita hetkellisillä määräyksillä. Hänen on käytettävä puolueettomia ja oikeamielisiä tuomareita, jotka ratkaisevat kiistat mainittujen lakien perusteella."

Jean-Jacques Rousseau: Yhteiskuntasopimus 1762

"Jokainen joka uskoo minun tavallani, että kaikkien olentojen ruumiilliset ja henkiset elimet ovat kehittyneet luonnonvalinnan eli sopivimman eloonjäämisen sekä käytön että tavan kautta, myöntää noiden elinten muovautuneen sellaisiksi, että niiden haltijat voivat kilpailla menestyksekkäästi toisten olentojen kanssa ja siten lisääntyä määrältään."

Charles Darwin: Lajien synty 1859